

Bentiaraq Ottosen

UKA 2026/247-1

Atassut

27. September 2026

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaa pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut (Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma Aalisarnerup Piujuartitsilluni Ineriartortinneqarneranut Siunnersuisoqatigiit il.il. pilersinneqarnissaat pillugit malittarisassanik aalajangersaaneq)

(Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq)

Atassummiit isumaqarpugut aalisartoq akuersissummik pigisaqartoq inuussutissarsiummik aalisarnerup ineriartorneranut ineriartortitseqataasoq. Ukioq kaajallallugu aalisartut aningaasatigut aamma inuiaqatigiit akornanni suliffissaqartitsinikkut, ilaqutariinikkullu ineriartornermik pilersitsisusoq erseqqissarumavarput. Taamaattumik aalisartoq inuiaqatigiinni qitiulluinnartumik pingaaruteqartoq isumaqarpugut, tatiginninnerpullu annertunerusariaqarnera pingaaruteqarpoq.

Aalisarnermut inatsit sinaakkutissallu pingaartuupput ersarissuunissaat, paasiuminartuunissaat aammalu inuussutissarsiummik ingerlatsinermut naleqqunnerunissaat. Tamanna oqariartuutiguarparput Atassummiit aalisartup ilisimassavaa inatsit tunngaviusoq namminerminut illersuisuunissaa, taamaaqqajanngilarli.

Atassummiit isumaqarpugut akuersissutillit pisinnaatitaaffii aamma akisussaaffii ersarissarneqarlutik naleqquttuunissaat. Akuersissut tunniunneqareeraangat aalisartoq aalajangersimasumik inuussutissarsiummik ingerlatsisuunera, taamaattumik pisortat isumaqarpugut akuleruppallaarlutik pisariaqanngitsumik annertusarnerat pissusissamisuungitsoq. Atassummiit isumaqarpugut pisortat sulissartik isumagissagaat sinaakkutinik ersarissumik pilersitsillutik, taamaattumik inuussutissarsiummut annertuumik akulerunnatik pisinnaatitaaffilersorpallaaratik inissisimanissaat pingaartuusoq eqqaasavarput. Ullumikkulli pisinnaatitaaffeqarpallaarnerup kinguneraa aalisarnikkut ineriartornitta ernumanartumik inissisimanera ersarilluinnarpoq, taamaattumik pisortat nakkutilliinerat aammalu inatsisinik atuutitsineq aallaavigalugu inuussutissarsiummik ullormut ingerlatsineq nakkutigaat.

Atassummiit oqaatigaarput pisortat akulerusimavallaarnerat peqqinnanngitsusoq, isumaqaratta ullormut ingerlatsinermut pisariaqanngitsumik aqutsineq peqqinnartuungimmat. Tunngavigaarpulli inuussutissarsiuteqartut namminneq aalajangiisinnaassuseqarnerat, akisussaassuseqarnerallu ineriartortitsinissamut periarfissat annertunerusariaqartut. Aalisartoq suliffimmini nammineerluni ineriartortitsinermi aningaasaliisinnaassuseq pigalugu periarfissanik pitsaanerusunik sinaakkuteqassaaq, isumaqarpugulli inatsisit allanngorartuarnerannik nalornisitsineq peqqinnanngitsusoq.

Atassummiit sinerissap qanittuani angallatersorlutik aalisartut illersorpagut, pingaarutilimmik ulluinnatsinni ineriartortitsisuummata. Tunitsiviit aalisartoqanngippat sulisitsisinnaanngillat, sumiiffinnilu tunitsiveqarnikkut pitsanngorsaajuarnissaq isumaqarpugut aalaavigineqartariaqartoq erseqqissumik.

Tusarniaaneriit ingerlanneqartut qiviaraanni piumasaqaatit oqariartuutigineqartullu Atassummiit isumaqarpugut oqaloqatigiissutiginiisaat pingaartuusoq, ajornannginnerulersitsinissaq suliffeqarfissuarnut ernummatigineqartoq takusinnaavarput. Taamaattumik oqaloqatigiinnerit pitsaasumik ingerlanissaat ersarissarlugu ingerlanneqartariaqartut erseqqissaassutigaarput.

Sinerissap qanittuani aalisartut angallatersortut suliffeqarfissuarnik unammillernerqarsinnaanerit Atassummiit ernummatigalugu nalilerparput, tassami ammaaniarneqartoq eqqarsaatigalugu aalisartoq akuersisummik pigisalik aalisarnermi peqataasussaataitanera peerniarneqarmat, aalisalersussanullu nutaanut matumik ammaasisussaammat. Tamanna isumaqarpugut isumatusaarnerunngitsoq aningaasaliisussat nuna qaavaniittut sinerissap qanittuani aalisartunut angallatersortunut unammillernerummat.

Atassummiit isumaqarpugut Aalisarnermut Inatsit §10-imi oqaasertalerneqarsimasoq angallatinut piginnittunut angallatersorlutik ingerlatsinermi peqataasussaataitanerat attatiinarneqassasoq, qiviarutsigulli susassaqartut oqariartuutaat ernummassutaallu paasilluarlugit oqariartuutigaarput. Aalisartoq nunap qaavani pisortat suliffeqarfissuaniittunit unammillernerqannginnissaat qulakkiigassarigatsigu, taamatut isummerluta.

Atassummiit pingaartilluinnarparput aalisartut tatigilluinnarlugit ingerlatsisoqarnissaa, taamaaliornikkut qulakkiisagatsigu pitsaasumik sinaakkusersuisoqarnissaa. Atassummiit isumaqarpugut peqqinnanngitsuusoq aalisartut nalilersorneqartarnerat, tamannalu atorunnaarsinneqarnissaa sulissutigissallugu pingaartuusoq oqariartuutigissavarput.

Tusarniaanermi inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqartoq arlalitsigut amigaateqartoq isumaqarpugut, pingaartumillu aalisartunut pisassanik aalajangersaanermi nalilersueriaaseq maanna atorineqartoq eqqarsarnartoqartillugu.

Aalisartoq ukiuni tallimani kingullerni pisaqarfiusuni minnerpaamik ukiuni pingasuni pisaqarpallaarsimannginnera tunngavigalugu PNNP-p iluani pisassat ikilineqarsinnaanerit Atassummiit isumaqatiginngilarput. Isumaqarpugut 75% ikililerisarneq annertoorujussuarmik aalisartunut unammillernarsinnaasoq, aalisartullu inuussutissarsiummik ingerlatsinerannut naapertuutinngitsoq.

Aalisakkat amerlassusaat ukiut tamaasa allanngorarsinnaasarput. Ukiunilu ataasiakkaani aalisarnerup annikissinnaanera nalaanneqartartussaavoq, taamaattumik taamatut aaqqiissuteqarsimaneq inuiaqatigiinnut peqqinnanngitsuunera isumaqarpugut aaqqinneqartariaqartoq.

Atassummiit upperilluinnarparput silaannaap allanngoriartornerani, sarfallu nikinnerani, immap kissatsikkiartornerani aalisagaqassuseq nikeriartartoq, taamaattumik taamatut nalilersueriaaseqarneq pissusissamisuungitsoq oqariartuutigaarput. Atassummiit erseqqissarparput annertuumik killilersuisarneq naapertuutinngitsoq, ingammik aalisagaqassuseq ukiup ataatsip iluani nikeriarsinnaasarnera malunniuttarmat. Taamaattumik isumaqarpugut pisassanik ikililiinneq naapertuuttumik, oqimaatigiissumik aammalu aalisartup inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut periarfissaanut ataqqinnittumik ingerlanneqartariaqartoq.

Taama oqaaseqarluta Naalakkersuisunut kaamattuuteqarpugut, Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermullu ataatsimiititaliamut innersuullugu inassutigaarput.